

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

SUN'IY INTELLEKTNING ZAMONAVIY O'QITISH
USULLARIGA TA'SIR

Achilova Risolat Azamovna

*Buxoro davlat pedagogika instituti Xorijiy tillarni
o'qitish metodikasi kafedrasi o'qituvchisi, f.f.f.d.*

Djurayeva Laylo Musinovna

Buxoro davlat pedagogika instituti magistranti

Annotatsiya: *Ushbu maqola sun'iy intellekt (SI) texnologiyalarining zamonaviy o'qitish metod va usullariga ta'sirini tahlil qiladi. Sun'iy intellektning ta'lim tizimida qo'llanilishi ta'lim metodologiyasi evolyutsiyasiga samarali ta'sir ko'rsatmoqda. Maqolada SI asosida qurilgan interaktiv o'quv platformalari, avtomatlashtirilgan baholash tizimlari, va ta'lim jarayonidagi boshqa innovatsiyalar muhokama qilinadi. Shuningdek, sun'iy intellektning o'qituvchilar va talabalarga qanday yordam berishi, ta'limda o'sishni ta'minlashdagi o'rni va o'qitish jarayonida yuzaga keladigan yangi imkoniyatlar va muammolar keltiriladi.*

Tayanch tushunchalar: *sun'iy intellekt(SI), onlayn platforma, video chat, muhokama forumlari, masshtablilik, avtomatlashtirish, til nuanslari, idiomatik iboralar, kognitiv jarayonlar, virtual haqiqat (VR), kengaytirilgan haqiqat (AR)*

Annotation: *This article analyzes the impact of artificial intelligence (AI) technologies on modern teaching methods. The use of artificial intelligence in the educational system has an effective impact on the evolution of educational methodology. The article discusses interactive educational platforms based on SI, automated evaluation systems, and other innovations in the educational process. Also, how artificial intelligence can help teachers and students, its role in providing growth in education, and new opportunities and challenges that arise in the teaching process are presented.*

Key words: *artificial intelligence (AI), online platform, video chat, discussion forums, scalability, automation, language nuances, idiomatic expressions, cognitive processes, virtual reality (VR), augmented reality (AR)*

Аннотация: *В данной статье анализируется влияние технологий искусственного интеллекта (ИИ) на современные методы и методы обучения. Использование искусственного интеллекта в системе образования оказывает эффективное влияние на эволюцию образовательной методологии. В статье рассматриваются интерактивные образовательные платформы на базе СИ, автоматизированные системы, оценивания и другие инновации в образовательном процессе. Также представлено, как искусственный интеллект может помочь*

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

учителям и ученикам, его роль в обеспечении роста образования, а также новые возможности и проблемы, возникающие в процессе обучения.

Ключевые слова: *искусственный интеллект (ИИ), онлайн-платформа, видеочат, дискуссионные форумы, масштабируемость, автоматизация, языковые нюансы, идиоматические выражения, когнитивные процессы, виртуальная реальность (VR), дополненная реальность (AR).*

KIRISH. Sun'iy intellekt an'anaviy ravishda o'qituvchilar zimmasiga tushadigan ko'p vaqt talab qiladigan vazifalarni avtomatlashtirish orqali zamonaviy o'qitish usullari samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Sun'iy intellektga asoslangan vositalar yordamida o'qituvchilar talabaning bilim darajasini tezda baholay oladi, yaxshilanishi kerak bo'lgan yo'nalishlarni aniqlaydi va maqsadli darslarni loyihalashtira oladi. Bu o'quv resurslarini yanada samarali taqsimlash va har bir talaba uchun yaxshiroq moslashtirilgan darslarni o'tkazish imkonini beradi, natijada ta'lim natijalarining samaradorligini oshiradi. Garsia P. va Alonso P. o'zlarining ilmiy tadqiqotlarida sun'iy intellektning kelajakda ta'limda qanday rivojlanishi mumkinligi, o'quvchilarga yordam berish va o'qituvchilarga qo'llab-quvvatlashni ta'minlash uchun qanday vositalar yaratish kerakligi haqida so'z boradi[1,111].

ASOSIY QISM. Sun'iy intellekt ko'plab vazifalarni avtomatlashtirishi mumkin bo'lsa-da, u o'qituvchilarga talabalarning ishlashi haqida batafsil ma'lumotlarni taqdim etish orqali ham yordam beradi. Ushbu ma'lumotlar o'qituvchilarga o'quvchilarning bilim darajasining oshishini kuzatish, ulardagi bo'shliqlarni aniqlash va kerak bo'lganda yordam berish imkonini beradi. Misol uchun, agar talaba ingliz tili grammatikasi bilan qiynalsa, sun'iy intellekt tizimlari bu sohani ajratib ko'rsatishi mumkin, bu esa o'qituvchilarga qo'shimcha yordam ko'rsatish imkoniyatini bera olishi to'g'risida gapirib o'tadi Stockwell G.[2,105]. Sun'iy intellekt qimmatli yordamchi bo'lib, o'qituvchilarga har bir talabani o'qitishga qanday yondashish haqida ongli qaror qabul qilishda yordam beradi.

Birgalikda o'rganish

Sun'iy intellektga asoslangan vositalar, shuningdek, turli millat va madaniyatlarga ega bo'lgan talabalarni bog'lash orqali hamkorlikda o'rganishni osonlashtiradi. Misol uchun, sun'iy intellektga asoslangan onlayn platformalar turli mamlakatlardagi talabalarni video chatlar yoki muhokama forumlari orqali ingliz tilini mashq qilishlari uchun birlashtirishi mumkin. Ushbu o'zaro ta'sirlar talabalarga ingliz tilidan real dunyo kontekstlarida foydalanish, bir-biridan o'rganish va turli xil urg'u, madaniyat va iboralar bilan tanishish, ularning til va madaniy ravonligini oshirish imkoniyatini berishini Thorne va Black J.lar o'z asarlarida yoritib o'tadilar[3,122].

Ma'lumotlarga asoslangan tushunchalar

Til ta'limida sun'iy intellektning eng kuchli xususiyatlaridan biri bu ma'lumotlarni to'plash va tahlil qilish qobiliyatidir. Sun'iy intellekt tizimlari o'quvchilarning o'rganish

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS

modellarini kuzatishi, ularning kuchli va zaif tomonlarini baholashi va talabalar va o'qituvchilarga qimmatli tushunchalarni berishi mumkin. Misol uchun, agar talaba ingliz tilidagi ma'lum vaqtlar yoki lug'at bilan kurashayotgan bo'lsa, sun'iy intellekt tizimi maxsus mashqlarni tavsiya qilishi va qo'shimcha tushuntirishlar berishi mumkin. Ushbu ma'lumotlarga asoslangan tushunchalar o'qituvchilarga individual ta'lim sayohatlarini yaxshiroq tushunishga va ularning usullarini mos ravishda moslashtirishga imkon beradi.

Masshtablilik

Sun'iy intellekt texnologiyalari butun dunyo bo'ylab ko'proq talabalarni qamrab oluvchi ingliz tilini kengaytirish imkonini beradi. Sun'iy intellekt asosida ishlaydigan platformalar geografik joylashuvidan qat'i nazar, bir vaqtning o'zida millionlab talabalarga shaxsiylashtirilgan o'rganish tajribasini taqdim etishi mumkin. Bu kengayish, ayniqsa, malakali ingliz tili o'qituvchilaridan foydalanish imkoniyati cheklangan hududlarda foydali bo'lib, ta'limdagi bo'shliqni bartaraf etishga va kam ta'minlangan aholini yuqori sifatli til o'rganish resurslari bilan ta'minlashga yordam beradi.

Ingliz tilini o'qitishda sun'iy intellektning qiyinchiliklari va cheklovlari

Sun'iy intellektning ko'plab afzalliklariga qaramay, e'tiborga olish kerak bo'lgan bir qancha qiyinchiliklar mavjud. Asosiy cheklovlardan biri bu odamlarning o'zaro ta'sirining yo'qligi. Sun'iy intellekt fikr-mulohazalarni taqdim etishi va vazifalarni avtomatlashtirishi mumkin bo'lsa-da, u inson o'qituvchilari sinfga olib keladigan hamdardlik, dalda va tushunish o'rmini bosa olmaydi. O'qituvchi va talaba o'rtasidagi shaxsiy aloqa motivatsiya va hissiy qo'llab-quvvatlash uchun juda muhimdir, bu jarayonni sun'iy intellekt to'liq takrorlay olmaydi.

Bundan tashqari, sun'iy intellektga haddan tashqari ishonish, tanqidiy fikrlash va muammolarni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga to'sqinlik qilishi mumkin. Talabalar til o'rganishda sun'iy intellekt vositalariga juda bog'liq bo'lsa, ular xato qilish, o'z-o'zini tuzatish va tajribadan o'rganish bilan bog'liq kognitiv jarayonlarni o'tkazib yuborishi mumkinligi haqida R.A.Achilova o'z ilmiy tadqiqotlarida ta'kidlab o'tadilar[4,255].

Yana bir muammo – sun'iy intellekt tomonidan yaratilgan kontentning sifati. Bu tizimlar tobora takomillashgan bo'lsa-da, ular hali ham til nuanslari, idiomatik iboralar yoki madaniy kontekstda xatolarga yo'l qo'yishi mumkin. Bundan tashqari, hamma talabalar ham sun'iy intellekt vositalaridan foydalanish uchun zarur bo'lgan texnologiyadan foydalana olmaydi, ayniqsa kam daromadli yoki Internetga kirish va qurilmalar cheklangan bo'lishi mumkin bo'lgan qishloq joylarda.

XULOSA. Kelajakda sun'iy intellektning ingliz tilini o'qitishdagi roli yanada kengayishi kutilmoqda. Virtual haqiqat (VR) va kengaytirilgan haqiqat (AR) kabi rivojlanayotgan texnologiyalar til o'rganish tajribasini taklif qilish imkoniyatiga egaligi xususida ta'kidlab o'tadilar R.A.Achilova [5,46]. Masalan, VR bilan birgalikda sun'iy intellekt o'quvchilar restoranda taom buyurtma qilish yoki biznes uchrashuvida

MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC
SOLUTIONS

qatnashish kabi real sharoitlarda ingliz tilini mashq qilishlari mumkin bo'lgan real hayot muhitini taqlid qilishi mumkin. Bundan tashqari, sun'iy intellekt rivojlanishda davom etadi, tabiiy tilni tushunish va qayta ishlashda yanada mohir bo'lib, ko'proq shaxsiylashtirilgan va interaktiv o'rganish tajribasini taklif qiladi. Sun'iy intellekt hech qachon inson o'qituvchilariga bo'lgan ehtiyojni almashtirmasa ham, u an'anaviy o'qitish usullarini qo'llab-quvvatlash va yaxshilash uchun kuchli vosita bo'lib xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Garcia, P., & Alonso, P. (2019). "Artificial Intelligence and its Impact on Language Teaching." *Journal of Language Education and Research*, 5(2), 95-111.
2. Stockwell, G. (2013). "Technology and Language Learning." Cambridge University Press. 10.
3. Thorne, S., & Black, J. (2008). "Language Learning in Virtual Worlds." *Language Learning & Technology*, 12(1), 99-122.
4. R.A. Achilova. (2023). "THE USE OF MODERN INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING AND ITS EFFECTIVENESS" *Science and innovation*, vol. 2, no. B1, pp. 252-255. doi:10.5281/zenodo.75583
5. R.A. Achilova. (2022). "LINGUOCULTUROLOGICAL PROPERTIES OF ANTONOMASIES. IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES " *Development of Science and Technology: A Mechanism for Selecting and Implementing Priorities*". – C. 44-46.
6. Azamovna A. R. Antonomasia As A Trop //" *ONLINE-CONFERENCES" PLATFORM*. – 2021. – C. 49-52.
7. Azamovna, Achilova Risolat. "Antonomasia As A Trop." " *ONLINE-CONFERENCES" PLATFORM*. 2021.
8. Azamovna, A. R. (2021, November). Antonomasia As A Trop. In " *ONLINE-CONFERENCES" PLATFORM* (pp. 49-52).
9. Achilova, R. A. "THE ROLE OF ANTONOMASIA IN THE PROSE OF ALISHER NAVOI." *Scientific reports of Bukhara State University* 6 (2020).
10. Achilova, R. A. "THE SEMANTIC VALUE OF ANTONOMASIA IN THE WORKS OF SHAKESPEARE." *International Journal of Word Art* 4.2 (2020): 6.

